

Sygn. akt I Ns 118/23

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2023 r.

Sąd Rejonowy w Piszcu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Anna Gajewska

Protokolant: sekretarz sądowy Agnieszka Zuzga

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2023 roku na rozprawie

sprawy z wniosku K. O.

z udziałem K. S., P. S. (1), P. S. (2), K. C. (1), B. P., B. J.

o stwierdzenie nabycia spadku po S. S., A. S.

I. stwierdza, że spadek po S. S. s. A. i F.

zmarłym w dniu 16.05.1994 r. w P.

ostatnio stale zamieszkałym w O.

na podstawie ustawy nabyli:

- żona A. S. c. W. i K. w 5/20 części,
- syn M. S. s. A. w 3/20 części,
- syn Z. S. s. A. w 3/20 części,
- syn W. S. s. A. w 3/20 części,
- córka K. C. (1) c. A. w 3/20 części,
- syn K. S. s. A. w 3/20 części;

II. stwierdza, że spadek po A. S. c. W. i K.

zmarłej w dniu 14.07.2005 r. w O.

ostatnio stale zamieszkałej w O.

na podstawie testamentu notarialnego z dnia 21.03.2003 r. nabyła:

- wnuczka K. O. c. J. i K. T. w całości;

III. orzeka, iż zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie we własnym zakresie.

Sygn. akt I Ns 118/23

UZASADNIENIE

K. O. wiosła o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym w dniu 16 maja 1994 roku w P. S. S., ostatnio zamieszkałym w O., po którym spadek z mocy ustawy nabyli żona A. S. zd. Ptak, w 5/20 części, syn M. S. w 3/20 części, syn Z. S., w 3/20 części, syn W. S. w 3/20 części, córka K. C. (2) z domu S. w 3/20 części, syn K. S. w 3/20 części.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawczyni wskazała, że w dniu 16 maja 1994 roku w P. zmarł jej dziadek S. S., syn A. i F., ostatnio zamieszkały w O., nie pozostawiając testamentu.

Spadkodawca w dacie otwarcia spadku po nim pozostawił spadkobierców ustawowych: żonę A. S., syna K. S., córkę K. C. (1), syna M. S., syna Z. S., syna W. S..

Wnioskodawczyni wskazała, że pomiędzy datą otwarcia spadku po S. S., a datą złożenia niniejszego wniosku zmarła między innymi żona spadkodawcy A. S., w 2005 roku, pozostawiając testament sporządzony w dniu 21 marca 2005 roku, w Kancelarii Notarialnej w P., przy ulicy (...), notariusza J. S., mocą którego do spadku została powołana wnuczka spadkodawczyni, tj. wnioskodawczyni K. O..

Sąd ustalił, co następuje:

Spadkodawca S. S. zmarł w dniu 16 maja 1994 roku w P.. Ostatnio przed śmiercią stale zamieszkiwał w O.

W chwili śmierci S. S. był w związku małżeńskim z A. S., z domu Ptak. Posiadał również dzieci: syna M. S., syna W. S., syna Z. S., syna K. S., córkę K. C. (1). Innych dzieci, w tym pozamałżeńskich, przysposobionych, bądź takich które zmarły, spadkodawca nie miał.

Spadkodawca nie pozostawił testamentu. W skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne. Nikt ze spadkobierców ustawowych spadku nie odrzucił, nie zrzekał się dziedziczenia, ani nie został uznany za niegodnego dziedziczenia.

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu k. 12; odpisy skrócone aktów urodzenia k. 12; zapewnienie spadkowe uczestniczki postępowania e-protokół z 17.05.2023r. [00:06:31] k. 29v)

A. S. zmarła 14 lipca 2005 roku w O., gdzie przed śmiercią stale zamieszkiwała.

W chwili śmierci A. S. była wdową. Mąż spadkodawczyni, S. S., zmarł 16 maja 1994 roku.

A. S. pozostawiła po sobie dzieci: syna M. S., syna W. S., syna Z. S., syna K. S., córkę K. C. (1). Innych dzieci, w tym pozamałżeńskich, przysposobionych, bądź takich które zmarły, spadkodawczyni nie miała. Nikt spadku nie odrzucił, nie zrzekał się dziedziczenia, ani nie został uznany za niegodnego dziedziczenia.

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu spadkodawczyni, aktu zgonu męża spadkodawczyni, odpisy skrócone urodzeń, odpis skrócony małżeństwa k. 12; zapewnienie spadkowe wnioskodawczyni e-protokół z 17.05.2023r. [00:03:43] k. 29v)

A. S. pozostawiła testament sporządzony w dniu 21 marca 2003 roku w formie aktu notarialnego w Kancelarii Notarialnej w P. przed Notariuszem J. S. za numerem Repertorium A.nr 542)2003. W treści testamentu A. S. oświadczyła, że do spadku powołuje swoją wnuczkę K. C. (3).

Na posiedzeniu w dniu 17 maja 2023 roku Sąd dokonał otwarcia i ogłoszenia testamentu spadkodawczyni.

(dowód: wypis aktu notarialnego z dnia 21.03.2003r. k. 11a, protokół z otwarcia i ogłoszenia testamentu k. 28)

Sąd zważył, co następuje:

Sąd po odebraniu zapewnienia spadkowego od córki spadkodawcy oraz po przeprowadzeniu dowodu z dokumentów – aktów stanu cywilnego załączonych do wniosku stwierdził, że spadek po zmarłym S. S. został odziedziczony na podstawie przepisów kodeksu cywilnego przez spadkobierców ustawowych

Zgodnie z art. 926 § 1 kc powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Jeżeli spadkodawca nie powołał spadkobiercy w testamencie, następuje dziedziczenie ustawowe co do całości spadku (art. 926 § 2 kc).

W myśl natomiast przepisu art. 931 § 1 kc, w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Z uwagi na to, iż S. S. nie pozostawił testamentu, a w chwili śmierci pozostawił żonę i pięcioro dzieci Sąd stwierdził, że spadek po S. S. na podstawie ustawy nabyli żona A. S. w 5/20 części, syn M. S. w 3/20 części, syn Z. S. w 3/20 części, syn W. S. w 3/20 części, córka K. C. (1) w 3/20 części oraz syn K. S. w 3/20 części

Jak wynika z zapewnienia spadkowego odebranego przez Sąd od K. C. (1), spadkobiercy nie podlegali ustawowemu wyłączeniu od dziedziczenia z tytułu odrzucenia spadku, zrzeczenia się go bądź uznania spadkobiercy za niegodnego dziedziczenia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów, Sąd postanowił jak w punkcie I postanowienia.

Zgodnie z art. 926 § 1 k.c. prawo polskie zna dwa tytuły powołania do dziedziczenia: ustawę i testament. Tytuł powołania do spadku jest podstawowym i koniecznym wymogiem dziedziczenia.

Artykuł 926 § 2 k.c. wyraża generalną zasadę, iż powołanie do dziedziczenia z testamentu ma pierwszeństwo przed dziedziczeniem ustawowym. Zasada ta zabezpiecza pełną realizację swobody w dysponowaniu majątkiem na wypadek śmierci. Testamentowy tytuł powołania do spadku wyłącza – z zastrzeżeniem wyjątku określonego w art. 926 § 3 k.c. - powołanie z ustawy, także wówczas, gdy osoby powołane w testamencie należą do kręgu spadkobierców ustawowych.

Zgodnie z art. 950 k.c. testament może być sporządzony w formie aktu notarialnego.

Wnioskodawczyni i uczestnicy postępowania nie zakwestionowali ważności testamentu spadkodawczyni.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że testament spadkodawczyni A. S. sporządzony w formie aktu notarialnego jest ważny i tylko on stanowi w niniejszej sprawie tytuł powołania do spadku.

Należy podkreślić, iż jedną z naczelnych zasad prawa spadkowego jest zasada swobody testowania. Osoba fizyczna ma prawnie zagwarantowaną możliwość swobodnego dysponowania majątkiem także na wypadek śmierci. Zgodnie z tą zasadą Sąd, w oparciu o art. 1025 k.c. i powołane wyżej przepisy, stwierdził, że spadek po A. S., zgodnie z jej wolą wyrażoną w sposób ważny w testamencie z dnia 21 marca 2003 roku, nabyła jej wnuczka K. C. (3) – obecnie O..

Na marginesie jedynie podnieść należy, iż w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku Sąd bada jedynie, kto jest spadkobiercą (art. 670 k.p.c.). Sąd nie ustala składu i wartości spadku, które to kwestie są przedmiotem odrębnego postępowania o dział spadku (art. 684 k.p.c.).

Wobec powyższego Sąd orzekł jak w pkt. 2 postanowienia.

Sąd nie orzekał w niniejszym postępowaniu o stwierdzeniu nabycia spadku po M. S., Z. S. oraz W. S., gdyż nie było to przedmiotem niniejszego postępowania.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 922 § 1 k.c. prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą śmierci na jedną lub kilka osób. M. S. zmarł w dniu 26 stycznia 2011 roku, Z. S. zmarł 13 sierpnia 2014 roku natomiast W. S. zmarł w dniu 25 października 2022 roku. Spadkodawca S. S. zmarł w dniu 16 maja 1994 roku. Tak więc na dzień śmierci spadkodawcy S. S. spadkobiercy M. S., Z. S. i W. S. żyli, a więc brali udział w spadkobranii po S. S.. Zainteresowani mogą domagać się stwierdzenia nabycia spadku po w/w zmarłych w odrębnym postępowaniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o art. 520 § 1 kpc, zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.